

PAGINA 11

KWARTAALBLAD VAN DE 11.11.11-BEWEGING

4
10/2012

80.323!

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

CAMPAGNEDIENST: Bart Demedts en Myriam Keustermans

BELEIDSDIENST: Koen Detavemier

ZUDDIENST: Suzanne Hoogewys, Kris Vanslambrouck en Marcel Wets'okonda Koso

COMMUNICATIEDIENST: Marjan Cauwenberg en Eddy Maes

EINDREDACTIE: Marjan Cauwenberg

CONCEPT EN REALISATIE: Metronoom, Antwerpen

FOTO VOORPAGINA: Bart Demedts

DRUK:

Gevaert Printing, Zwevezele

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Bogdan Vanden Berghe
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel

REDACTIE:

Pagina 11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 16
Fax 02 536 19 02
e-mail pagina11@11.be
www.11.be

NATIONAAL SECRETARIAAT:

11.11.11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 11
Fax 02 536 19 10

PROVINCIALE SECRETARIATEN:

11.11.11 ANTWERPEN
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem
Tel. 03 281 06 62
Fax 03 281 06 89
e-mail antwerpen@11.be

11.11.11 LIMBURG
Bedrijfsstraat 10, bus 11, 3500 Hasselt
Tel. 011 87 14 80
Fax 011 85 14 93
e-mail limburg@11.be

11.11.11 OOST-VLAANDEREN
Dok Noord 4, hal 25, 9000 Gent
Tel. 09 233 02 03
Fax 09 233 94 84
e-mail oost-vlaanderen@11.be

11.11.11 VLAAMS-BRABANT/BRUSSEL
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 47
Fax 02 536 19 01
e-mail brabant@11.be

11.11.11 WEST-VLAANDEREN
Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
Tel. 051 24 06 13
Fax 051 24 08 39
e-mail west-vlaanderen@11.be

Overname van (delen van) artikelen is toegestaan, mits bronvermelding.

We need to wake up

... we need to wise up, we need to open our eyes and do it now, now, now ... Veel kans dat dit lied nu de komende uren in je hoofd blijft rondzingen. Dat heb je nu eenmaal met oorwormen, ze nestelen zich ongevroegd en weerspanning in je oor. De beste remedie naar het schijnt: het lied uit volle borst helemaal uitzingen. Maar kijk eerst eens rond als je deze Pagina 11 op de trein leest.

Wat nu gezongen na Sing for the Climate? We kunnen het niet maken dat 80.000 mensen hun keel openzetten en de politiek zich oostindisch doof houdt. En wellicht moeten we die 80.000 nog

verdubbelen na Sing@School van 26 oktober. Neen, dit was geen preken voor eigen kerk of een ritueel feestje voor bakfietsers en pompoenplanters, zoals men het soms wil afdoen. Wie dit zo benoemt, snapt er geen fluit van.

Achter 'do it now' zitten eisen, die hoogdringend (dat is 'now now now' in het Nederlands) door onze politici moeten aangepakt worden. Alarmfase drie hebben we gehad. We gaan nu op de rem staan of we rijden collectief het ravijn in.

En dan zien we commentaarschrijvers en opiniemakers hun tijd verdoen met de vraag of zingen iets uithaalt in plaats van te gaan zoeken naar het antwoord op die noodkreet. Wat zal er in het Vlaamse klimaatbeleidsplan 2013-2020 staan, om daar maar te beginnen?

Ook als beweging hebben we nu een ontzettend grote verantwoordelijkheid. We moeten de decibels van zoveel duizenden mensen oorverdovend politiek uitspelen. Met het afgeven van de videoclip aan de beleidsverantwoordelijken is de kous niet af. We bezorgen die mensen dan wel oorwormen, maar dat die zich door het trommelvlies knabbelen en eitjes leggen in de hersenen, blijkt een fabel. We zullen nog andere tactieken moeten verzinnen om in de geesten van het politiek establishment door te dringen. And we need to start right now.

BART DEMEDTS

NIET TE MISSEN

NOW! NOW! NOW!

Sing for the climate was een succes!
Meer dan 80.000 mensen gaven hun stem aan het klimaat.

| pagina 8

NOBELPRIJS

Mr. Francis, de bezieler van een project voor duurzame ontwikkeling in India krijgt de Aziatische 'Nobelprijs' voor sociaal werk.
11.11.11 steunde zijn project gedurende 17 jaar.

| pagina 12

'Lara Croft' geeft duurzame tips aan jongeren

FOTO ETA PRODUCTIONS

Wat staat er ons te wachten als we er niet in slagen

de opwarming van de aarde te stoppen? Dat kan je meemaken in '2019', een

spannende theatervoorstelling van Low Impact Man Steven Vromman en Educatief

Theater van Antwerpen (ETA). 11.11.11 sprak met regisseur Yoeri Lewijze.

Wie is het Educatief Theater?

Yoeri Lewijze. Wij brengen theateervoorstellingen voor kinderen en jongeren van het kleuter-, basis- en secundair onderwijs. Die gaan altijd over maatschappelijke thema's, zoals pesten, verkeer, drugs. Op een

laagdrempelige manier maken we die thema's bespreekbaar. Nu hebben we dus, samen met Low Impact Man Steven Vromman een stuk gemaakt over duurzame ontwikkeling.

Waarover gaat '2019'?

Yoeri. We zijn in het jaar 2019, door een grote klimaatramp wordt Vlaanderen door de zee overspoeld. Bram, één van de twee personages, zit vast op de hoogste verdieping van een appartementsgebouw in Brugge. Oda, een klimaatvluchteling uit Indonesië, vindt hem en samen gaan ze op zoek naar manieren om te overleven, en om de planeet te redden.

Wie zijn de personages?

Yoeri. Bram is niet zo'n durver, maar hij is wel erg inventief. Zo knutselt hij een energiefiets. Oda daarentegen, is degene die de touwtjes in handen neemt,

op zoek gaat naar voedsel en oplossingen. Terwijl Bram bijv. op zijn fiets aan het trappen is om een lamp brandende te houden, steekt Oda een LED-lampje aan. Zo krijgen de jongeren tips over hoe ze zonder veel inspanning kleine dingen kunnen doen voor het milieu.

Zijn jongeren warm te krijgen voor dit thema?

Yoeri. De voorstelling is gemaakt op maat van leerlingen van de laatste graad van het lager onderwijs. Het stuk zit vol humor en spanning. Met flitsende videoprojecties wordt het allemaal nog spectaculairder. Het personage Oda heeft een hoog Lara Croft-gehalte gekregen. Zo hebben we duurzame ontwikkeling toch sexy proberen maken.

Vanaf wanneer is '2019' te zien?

Yoeri. Op 16 oktober gaat de voorstelling in première. Scholen kunnen ons het hele schooljaar boeken. Wij komen naar de school of als het kan, naar een cultureel centrum in de buurt. Op 2 november zullen wij ook op de boekenbeurs een voorsmaakje laten zien. Dat zal worden ingeleid door Steven zelf.

MARJAN CAUWENBERG

• www.etaproducties.be

HET 11.11.11-PROGRAMMA OP DE BOEKENBEURS

1 november	15.30 – 16.15 u	Groene Zaal	De Matterhorn kraakt	11.11.11
1 november	18.30 – 19.15 u	Gele Zaal	De Matterhorn kraakt	11.11.11
2 november	11.00 – 11.45 u	Rode Zaal	2019	11.11.11
10 november	15.00 – 15.45 u	Rode Zaal	De groene ijsbeer	11.11.11, Djapoo, Lannoo

Educatief pakket

Djapo werkte een educatief pakket uit dat kan worden gebruikt bij de theatervoorstelling.
www.djapo.be

Aanbod voor scholen

Bekijk ook ons volledige aanbod voor basis- en secundair onderwijs op
www.11.be/11/educatief-aanbod

WEGGERUKT door de klimaatverandering

Elk jaar staat **11.11.11** voor de uitdaging om een campagneaffiche te maken. Met een beeld dat mensen raakt, en een boodschap die zo veel mogelijk mensen begrijpen.

We vroegen aan Hendrik Van Poele, persverantwoordelijke bij **11.11.11**, hoe dat proces dit jaar is gelopen.

Hoe zijn jullie aan dit beeld gekomen?

Hendrik. Het voorstellen van de boodschap is minder makkelijk gebleken dan we gedacht hadden. De slachtoffers van de klimaatverandering zijn zeer divers. Er is hongersnood, er zijn overstromingen, er is droogte of ziekte. Daar moet je uit kiezen, op een zodanige manier dat mensen nog begrijpen wat de problematiek is. We hebben een tijd gewerkt op het aantal slachtoffers: 300.000 per jaar, dat zijn er 34 per uur. Maar hoe stel je dat voor op een affiche? Op een zeker ogenblik zijn we de piste opgegaan waarbij we ons voorstelden hoe onrechtvaardig het is dat mensen letterlijk weggerukt worden uit hun dagelijks leven door iets waar zij absoluut niks aan konden doen. De ene dag ben je bezig met je kinderen, je toekomst. De volgende dag raast er een storm voorbij en ben jij of iemand met wie je plannen maakte er niet meer. Dat contrast hebben we opgezocht in het beeld van de campagne. Een moeder en een kind, letterlijk weggerukt door de klimaatverandering. Hun kleren liggen er nog, maar zichzelf zijn weg. Weg leven, weg plannen.

Hoe kom je aan 300.000 klimaatdoden?

Hendrik. We hebben dit cijfer niet uit de lucht gegrepen. Het komt uit een studie van 2009. Daarin wordt berekend hoeveel mensen wereldwijd worden getroffen door de klimaatverandering. Het gaat

Welke boodschap willen jullie brengen met deze affiche?

Hendrik Van Poele. De boodschap is eenvoudig, maar hard. Elk jaar sterven er 300.000 mensen aan de gevolgen van de klimaatverandering. Zo goed als al deze slachtoffers vallen in het Zuiden. We zijn ons daar in het Noorden totaal niet bewust van. Natuurlijk zien we op het journaal wel eens beelden van overstromingen of orkanen, of over hongersnood in de Sahel-regio. Maar tot dusver knoopte niemand die berichten zodanig aan elkaar dat je beseft: het gaat hier over zeer veel mensen. Dat wilden we in de verf zetten. Omdat het probleem van de klimaatverandering al te vaak gezien wordt als iets voor later. Je ziet dat ook in de politieke beslissingen: tegen 2020 gaan we de CO₂-uitstoot verminderen, tegen 2030 nog een keer. Je krijgt het gevoel 'ach, we hebben nog wel een tijdje'. Terwijl de slachtoffers in het Zuiden vandaag al vallen.

"De ene dag ben je bezig met je toekomst, de andere ben je er niet meer. Weg leven, weg plannen."

HENDRIK VAN POELE
PERSVERANTWOORDELIJKE BIJ 11.11.11

**HELP MEE de campagne zichtbaar te maken.
Hang de affiche voor je raam.**

zowel om slachtoffers van directe gevolgen zoals overstromingen en stormen, als indirecte zoals de vermindering van watervoorraden en landbouwgronden, toename van ziektes ... Deze studie kreeg trouwens de medewerking van onder andere Kofi Annan en Jeffrey Sachs.

**Het is het tweede campagnejaar rond klimaat.
Hebben de mensen het nog niet begrepen?**

Hendrik. Ik weet niet of je het zo kan stellen. Het feit dat we bijna alle campagnes van 11.11.11 over twee jaar spreiden gaat voor mij niet zozeer over begrip als wel over noodzaak. De thematiek is zelden eenvoudig, en je hebt toch vaak een tweede jaar nodig om iets echt tot mensen te laten doordringen. Je ziet dat ook bij campagnes van de overheid. De BOB-campagne heeft toch wel enkele jaren gelopen voor iedereen mee was. Mensen weten vaak wel waar de klepel hangt, maar daarom is een probleem nog niet 'top of mind'. Herhaling werkt.

MARJAN CAUWENBERG

Doe mee met onze campagne

↓ **Fototentoonstelling**

'Niets doen is geen optie'

↑ **Infoposters:**

Klimaatthermometer, Tips voor een beter klimaat, Wereldkaart met klimaatpartners van 11.11.11

↓ **DVD 'Klimaat 2012':**

nieuwe campagneclip (4 minuten) -
Getuigenissen van partnerorganisaties
uit Indonesië - Klimaatchaos in het
Zuiden (2 documentaires, 11 minuten) -
fototentoonstelling in
powerpoint-versie

↑ Drink de
Triple 11.

Nog veel meer actiemateriaal:

• www.11.be/klimaat

Het gestolen klimaatakkoord

'Het gestolen klimaatakkoord' is een spannend stadsspel van 11.11.11

en iChallenge over de klimaatverandering. Bedrijven, scholen en organisaties kunnen ermee aan de slag.

Wereldleiders bereiken eindelijk een internationaal akkoord om de klimaatverandering een halt toe te roepen. Maar het wordt gestolen door de 'Anti-Klimaat-Lobby'. Detectiveteams van 3 tot 200 deelnemers trekken met een GPS-gsm door de stad op zoek naar het klimaatakkoord. Het spel is een leuke en spannende teamactiviteit voor bedrijven, organisaties en de laatste graad van het secundair onderwijs. Het kan ook een aanleiding zijn om meer inhoudelijk rond het thema te werken. Per boeking gaat een bedrag naar 11.11.11. Zodat er ook écht wordt gewerkt aan een klimaatakkoord.

Contact en reservatie: info@ichallenge.be

• www.ichallenge.be
• www.11.be/citygame

Op elke fiets een fietsplaatje

De fietsplaatjes 'Weer een auto minder' zijn razend populair.

Maar nog niet elke fietser heeft

zo'n plaatje. Daarom geven we de verspreiding een duwtje in de rug met een actie via Facebook.

Hoe gaat dat in zijn werk?

Je bestelt 10 of meer fietsplaatjes en nodigt je Facebook-vrienden uit om een plaatje aan hun fiets te hangen. Als 10 vrienden dat bevestigen, kan je een fiets winnen.

Die vrienden kunnen natuurlijk ook zelf fietsplaatjes bestellen en kans maken op de fiets.

Fietsplaatje gespot

De komende maanden gaan we ook op stap om fietsplaatjes te 'spotten'.

De eigenaar van die fiets wint een kwaliteitsvol fietsslot.

Heel de actie kan je volgen op de Facebook-pagina van 11.11.11.

Nu nog het virus verspreiden onder familie, vrienden, collega's, in de sportclub ...

• www.facebook.com/www11be

Het kan anders: drie inspirerende voorbeelden

Overal gaan mensen op zoek naar manieren om hun ecologische voetafdruk te verkleinen. Drie kleine dorpen en gemeenschappen in Indonesië geven het goede voorbeeld. Zij nemen het heft in eigen handen om op een duurzame manier met hun omgeving om te gaan.

Mollo grijpen terug naar oude tradities

De Mollo-gemeenschap op West-Timor leeft volledig in harmonie met de natuur. Ze verzet zich daarom al jaren tegen de marmer- en mangaanmijnen die haar leefmilieu vernietigt en kiest resoluut voor de traditionele levenswijze.

"Dit gebied is één van de meest vruchtbare van West-Timor en belangrijk voor de voedselvoorziening van de hele provincie", vertelt Aleta Ba'un, het charismatische boegbeeld van het verzet. "Maar het wordt bedreigd door marmer- en mangaanmijnen. Ook voor de aanleg van plantages worden bomen massaal gekapt. Dit heeft grote

gevolgen voor de watertoevoer in de lager gelegen gebieden stroomafwaarts. En dat terwijl wij de hoeveelheid water in onze rivieren al zien afnemen door de klimaatverandering."

Drie leiders in het gebied richtten samen de organisatie OAT op, die vanuit hun eigen waarden en tradities een lokaal en sterk antwoord wil geven op de bedreigingen. "We hebben ons verenigd om de rijkdom van de natuur te beschermen. Alleen als wij respectvol met onze omgeving omgaan, zal die ervoor zorgen dat wij nog vele jaren genoeg voedsel kunnen telen."

De Mollo hebben inheemse, traditionele

gewoontes in ere hersteld.

"Vroeger moesten wij van de overheid rijst telen, maar de grond is daarvoor niet geschikt hier. Nu telen wij opnieuw de gewassen die eigen zijn aan deze streek, veel groenten en maniok." Ook het traditioneel weven van doeken is terug. "Dat doen we niet alleen als extra inkomstenbron, maar ook om onze oude cultuur en levenswijze levendig te houden.

OAT telt nu al 120 groepen, verspreid over 23 dorpen. Dit jaar organiseerde ze ook al voor de derde keer een groot cultureel festival om deze duurzame levensstijl bekend te maken.

CSF (Civil Society Forum for Climate Justice) is een coalitie van 29 organisaties, boeren- en vrouwenorganisaties en ngo's zoals 11.11.11-partners WALHI, JATAM (mijnbouw) en Sawit Watch (palmolie). CSF werkt rond de klimaatverandering. Eén van hun campagnes focust op voedselzekerheid. Ze zetten mensen aan om lokaal te produceren en te consumeren.
www.csoforum.net

Elektriciteit dankzij

De Indonesische overheid staat voor een enorme uitdaging om ook de inwoners van afgelegen plekken van elektriciteit te voorzien. Het kleine dorp Ciptagelar, hoog in de heuvels van West-Java toont hoe het kan. Al meer dan tien jaar houden de inwoners er een kleine waterkrachtcentrale draaiende die het dorp voorziet van elektriciteit.

IESR (Institute for Essential Services Reform) doet vooral lobbywerk om het energiebeleid van de overheid bij te sturen, en onderzoekt de mogelijkheden van hernieuwbare energiebronnen en kleinschalige, lokale energie om aan de groeiende vraag naar energie te voldoen. Daarnaast wil IESR de bevolking sensibiliseren over haar energieverbruik.
www.iesr.or.id

Motorbende ambassadeurs van biogas

Pikul, lid van de klimaatcoalitie CSF en milieuorganisatie WALHI startte in 2009 een ambitieus project. Ze ging op zoek naar mannen en vrouwen met innovatieve ideeën op het vlak van onder meer waterbeheer, voedselsovereiniteit en energie. Eén van de vernieuwers is een jonge motorbende die een biogasinstallatie ontwikkelde.

De IMUT Motor Gang is een enthousiaste bende van een dertigtal jonge motorrijders. Zij gingen op zoek naar manieren om hun hobby milieuvriendelijker te maken. Met

twee opeen gelaste oude vaten en een autoband maakten ze een simpele 'do-it-yourself'-biogasinstallatie. Fritz Noverius is landbouwingenieur en de drijvende kracht achter IMUT. "Het systeem is eigenlijk heel simpel. We gebruiken de mest van ons vee, maar ook menselijke uitwerpselen en plantaardig afval om het biogas te produceren. De installatie zelf is bijna volledig gemaakt met gerecycleerd materiaal. De vaten haalden we op een stortplaats. Het gas komt samen in een tweedehands autoband. Dat maakt ons systeem zelfs

draagbaar: je kan je gas meenemen naar het veld. Ook het gasvuur zelf is gemaakt van recyclagemateriaal. Daardoor is onze installatie veel goedkoper dan de gangbare biogasinstallaties." De bende wil dat zoveel mogelijk mensen het systeem kennen. "Op de motor trekken we naar de omliggende dorpen om het idee gratis uit te leggen. De installatie is eenvoudig zelf te maken. Wie toch hulp nodig heeft kan die voor een zacht prijsje krijgen."

Hun 'gang' telt intussen al 700 leden, onder wie 100 bikers. Om lid te zijn volstaat het om een motorbike te hebben of een helm!

Fritz heeft ook al een volgend project klaar, een 'ontzilter'. Op enkele uren tijd kan een eenvoudige constructie 12 liter drinkbaar water destilleren uit zeewater. De ontzilter is helemaal uit bamboe en zonder metaal ineenge-

gezet, om bestand te zijn tegen het zeewater.

"We zagen een soortgelijke installatie van een Nederlandse organisatie op een van de eilanden, maar hebben enkele dingen aangepast."

Ontzettend nuttig voor kustbewoners die kampen met een chronisch tekort aan zoet water.

Benieuwd naar beelden van de motorgang?

Surf naar www.11.be/campagne

WALHI is het grootste en oudste forum van ngo's en basisorganisaties in Indonesië. De organisatie ijvert voor een betere bescherming van het milieu en de rechten van lokale gemeenschappen. Een van hun speerpunten is de strijd tegen ontbossing. WALHI eist al jaren een strikt moratorium op houtkap en is kritisch tegenover het REDD-mechanisme. www.walhi.or.id

waterkracht

De waterkrachtcentrale zorgt voor nagenoeg alle elektriciteitsvoorziening in het dorp. "Sindsdien is er veel veranderd", vertelt het dorpshoofd Abah Igu.

"In de huizen is er licht, zodat kinderen 's avonds kunnen lezen en hun huiswerk maken." Het dorp heeft intussen ook zijn eigen radio- en tv-station en installeerde een aantal computers waar iedereen gebruik van kan maken. "We hebben hier geen kranten, dus via onze eigen media horen en zien de mensen nu ook wat er buiten het dorp gebeurt. Vooral de jongeren zijn blij dat er toegang is tot internet en sociale media."

In tegenstelling tot de talrijke mislukte overheidsprojecten is de waterkrachtcentrale in Ciptagelar een enorm succes. Imelda van het Institute for Essential Services Reform (IESR) schrijft dit toe aan het feit dat de centrale een project is van de inwoners zelf. "Zij hebben zich prima georganiseerd om haar draaiende

te houden. Ze staan zelf in voor het onderhoud en dragen uiterste zorg voor het waterwingebied. De mannen gaan geregeld patrouilleren om het kappen van bomen te voorkomen en de hele gemeenschap focust heel sterk op eigen voedselproductie." Imelda beklemtoont het belang van Ciptagelar: "De inwoners slagen erin hun eigen duurzame ontwikkeling in handen te nemen en hun ecologische voetafdruk beperkt te houden. Voor IESR is Ciptagelar een pilootproject. Zij hopen de overheid te overtuigen van het potentieel van kleinschalige hydroprojecten in dergelijke afgelegen gemeenschappen en om meer van haar middelen te besteden aan hernieuwbare energie.

Teach ins

Fabby Tumiwa, directeur van IESR zet zijn visie op de toekomst van Indonesië uiteen in een van de teach ins. www.11.be/campagne

Onze bezoekers

Van 29 oktober tot 12 november

zijn drie bezoekers uit Indonesië te gast in België:

- Henriette Imelda van IESR
- Torry Kuswardono van CSF
- Sri Ranti Zachrani van WALHI

Zij vertellen op verschillende locaties over hun werk.

Kijk op www.11.be/11/bezoekers om te weten wanneer ze in jouw buurt langs komen.

Dank u wel wel wel!

Bedankt aan de 80.323 mensen die hebben mee gezongen, alle lokale organisatoren en medewerkers. Dankzij jullie stem en jullie positieve signaal aan onze politici hebben jullie van 'Sing for the climate' een overweldigend succes gemaakt!

Meer foto's op – www.flickr.com/11be
– www.facebook.com/SingfortheClimate.nl

Hechtel-Eksel

BETTY BEX

Genk

PETER VAN OFFEL

Brussel

SUE INWES

Leuven

DINK PEETERS

Tervuren

PAUL COUREL

Antwerpen

JACKY VERSCHUREN

Mortsel

Kampenhout

VIC MEEDENS

Mechelen

BETTY BEX

Turnhout

DAVE COCKAERT

Op de vlucht voor een zinkend land

Kleine eilanden in de Stille Oceaan dreigen volledig te verdwijnen door de stijging van de zeespiegel. De bewoners zoeken nu al uitwegen. Ook elders gaan steeds meer mensen op de vlucht voor de gevolgen van de klimaatverandering. Waar zij terecht kunnen, is momenteel een open vraag.

Over hoeveel 'klimaatmigranten' het gaat, is moeilijk te tellen. Klimaatverandering is immers vaak niet de enige aanleiding om te vluchten, maar komt bovenop al moeilijke situaties, zoals werk, sociale zekerheid of politieke context. Er wordt geschat dat 26 miljoen mensen ontheemd zijn door extreme weersomstandigheden. 1 miljoen als gevolg van rampen, 25 miljoen migreerden, meestal in alle stilte, zonder de media-aandacht die grote rampen krijgen, omdat hun leefomgeving gradueel degradeert. Het merendeel van die migranten trekt in eigen land van het platteland naar de steden. Maar dat zal in de toekomst niet meer voor iedereen lukken. Sommige regio's dreigen al bij een beperkte stijging van de temperatuur onleefbaar te worden of zelfs te verdwijnen.

WAARHEEN?

Neem bijvoorbeeld Kiribati, in de Stille Oceaan. Bij een stijging van de zeespiegel van 1 meter zullen delen van de laaggelegen eilanden onder water lopen, maar het wordt zelfs nu al moeilijk leefbaar omdat indringend zeewater de bodem sterk verzilt. Een andere kleine eilandengroep, Tuvalu staat bij stormweer nu al soms dagenlang blank. De regering van Kiribati blijft niet bij de pakken

zitten. Ze kocht in het voorjaar van 2012 een landgoed van 2.200 ha op Fiji. In eerste instantie omwille van de voedselzekerheid, maar op termijn mogelijk ook als uitweg. Daarnaast is er een opleidingsprogramma 'education for migration', waardoor jongeren makkelijker in aanmerking zouden komen voor economische migratie. Bij eenzelfde stijging van de zeespiegel zouden 20 miljoen inwoners van Bangladesh gedwongen worden om te verhuizen. Nu al trekken jaarlijks 100.000 Bengali naar de hoofdstad Dhaka en ongeveer 5 miljoen gaan in het buitenland op zoek naar een beter leven.

ADAPTATIE

Momenteel kunnen deze klimaatmigranten bijna in geen enkel land op bescherming of ondersteuning rekenen. Om deze mensen de kans te geven een nieuw leven op te bouwen, moet dringend een juridisch vacuüm worden opgelost.

Migratie en evacuatie zou moeten worden opgenomen in een degelijk adaptatiebeleid. Bovendien zou de steun van de internationale gemeenschap aan de landen om zich aan te passen de lokale weerbaarheid tegen het veranderende klimaat sterk kunnen verbeteren. Bangladesh bijvoorbeeld heeft goede ervaringen

met het gebruik van vroege waarschuwingssystemen bij overstromingen of stormen en een netwerk van veilige schuilplaatsen. Daardoor is het aantal slachtoffers de voorbije jaren drastisch verminderd. Betere opvang van zoet water kan helpen om onberekenbare neerslagpatronen te overwinnen, degelijke stedelijke planning en investeringen in de steden waar interne migranten terecht komen is broodnodig om de levensomstandigheden te verbeteren, verbeterde kustwering draagt bij tot het indijken van de erosie, ...

FINANCIERING

We willen niet meedoen aan doemscenario's, waarbij ergens in de toekomst tientallen miljoenen klimaatvluchtelingen aan de poorten van Europa zouden aankloppen. Die zijn niet gebaseerd op objectieve feiten maar dragen wel bij aan het negatieve beeld van migratie. Wat we wel nodig hebben, is de politieke wil om een degelijk klimaatakkoord af te sluiten en om de nodige middelen op tafel te leggen zodat zowel een koolstofarme ontwikkeling als de aanpassing aan de gevolgen van de opwarming eindelijk op gang kunnen komen.

KOEN DETAVERNIER

CONGO op zoek naar uitwegen voor geloofwaardige verkiezingen

11.11.11 heeft nauw samengewerkt met het platform 'Agir pour les Elections Apaisées et Transparentes' (AETA) bij het monitoren van de verkiezingen. Het platform bestaat uit tientallen organisaties, waaronder ook een aantal 11.11.11-partners, die werken rond democratisering, participatie en burgereducatie. Volgens AETA is een juridische en institutionele hervorming en een sensibilisering van de bevolking over het nut van verkiezingen noodzakelijk om de volgende verkiezingen eerlijk en democratisch te laten verlopen.

INSTITUTIONELE HERVORMINGEN

Als één van de oorzaken van het onregelmatig verloop van de presidentsverkiezingen van november 2011 wijst AETA op de huidige organisatie en werking van de onafhankelijke kiescommissie CENI, die instond voor de organisatie van de verkiezingen. Die bestond uit slechts één bureau, dat tegelijkertijd belast was met het uittekenen, uitvoeren en evalueren van het verkiezingsproces. Dit is natuurlijk de transparantie niet ten goede gekomen en was verantwoordelijk voor een voortdurende bron van spanning in Congo.

AETA ijvert voor een grondige hervorming van de CENI. Ze heeft een werkgroep opgericht die een kritische doorlichting heeft gemaakt van de wet die de bevoegdheden van de CENI bepaalt. Ze hebben hun conclusies aan de kiescommissie zelf voorgesteld. Daarnaast hebben zij concrete aanbevelingen gedaan voor een herziening van de wet. Naast het bureau, stellen zij de oprichting van een Algemene Vergadering en technische commissies voor. Bovendien vindt het platform dat ook de civiele maatschappij een stem moet krijgen in de onafhankelijke kiescommissie. In het parlement hebben zij een petitie gehouden.

SENSIBILISERING

Een andere belangrijk pijnpunt van de presidentsverkiezingen is het gebrek aan een verkiezingscultuur in het land. Van 1965 tot 2006 hebben de Congolezen immers geen democratische verkiezingen gekend. Bovendien is het voor een groot deel van de analfabete bevolking moeilijk om het belang van verkiezingen

Tien maanden na de presidentsverkiezingen in

Congo is het ngo-platform 'AETA' voor transparante

verkiezingen op zoek naar manieren om de onregel-

matigheden van toen, in de toekomst te vermijden.

In 2013 staan er in principe provinciale, lokale en

gemeentelijke verkiezingen op het programma.

in te schatten. Mensen hebben gestemd op de kandidaat die hen de meeste belofte maakte, een zak rijst of een stuk stof cadeau gaf, of de kandidaat met dezelfde etnische afkomst.

AETA investeert daarom nu volop in een campagne om de bevolking bewust te maken van de impact van hun stem. Ze zijn op zoek naar de beste communicatiekanalen en manieren om zoveel mogelijk mensen te bereiken en de meeste impact te realiseren.

De provinciale en zeker de lokale verkiezingen zouden een fundamentele stap kunnen zijn in het democratiseringsproces van het land. Een datum staat voorlopig nog niet vast.

• www.11.be/congo

MARCEL WETSH'OKONDA KOSO

Bij de presidentsverkiezingen in 2011 zijn een ongekend aantal stemmen verloren gegaan. FOTO GIAMPAOLO MUSUMECI

Voormalig partner van 11.11.11 krijgt 'Nobelprijs voor sociaal werk'

Het is leuk om van op de zijlijn mee te mogen 'vieren'

met de erkenning die onze (ex)-partners krijgen.

Op 31 augustus ontving Kulandei Francis de Ramon

Magsaysay Award, het best te omschrijven als de

Aziatische 'Nobelprijs voor sociaal werk'. Mr. Francis is de

bezieler van het Integrated Village Development Project

(IVDP) in India, een project dat 11.11.11 tot 2001 steunde.

SPAARGROEPEN

Exemplarisch voor het werk van IVDP is het levensverhaal van Vasantha. Tijdens mijn bezoek in 2000 getuigde ze over de transformatie van haar leven. "Tien jaar geleden werkte ik als dagloonster en mijn man was chauffeur. We hadden beiden onregelmatig werk, en dus ook inkomen, af en toe sloegen we noodgedwongen een maaltijd over, het schoolgeld was een grote uitdaging en bij ziekte moesten we vaak geld lenen."

Toen hoorde ze over de sanghams of spaargroepen voor vrouwen. Er waren er al twee in het dorp en ze zag dat het leven van die vrouwen er snel op vooruit ging. Ze zette de stap en werd lid. Iedere week droeg ze 50 roepie (0,80 euro) bij.

Na een jaar sparen kreeg ze een lening van 30.000 roepie, voor haar een immens bedrag. Daarmee kocht ze kippen, betaalde ze het schoolgeld voor de kinderen en een herstelling aan het huis. Ze betaalden de lening snel terug en konden een nieuwe krijgen.

Nu, verschillende leningen verder is hun leven drastisch veranderd. Ze hebben een bevoeiingskanaal op hun veld, in huis hebben ze een waterfilter, een koelkast, een tv en een dvd-speler en verlichting die werkt op een zonnepaneel. Hun oudste

11.11.11 steunde IVDP van 1984 tot 2001 en dit was cruciaal in de uitbouw van IVDP, het geesteskind van Kulandei Francis. Als zoon van een arm gezin was hij een bevoorrechte getuige van de kracht van zijn moeder om haar gezin overeind te houden. Vanuit zijn sociale bewogenheid trok hij in 1980 naar het arme district Krishnagiri. De eerste tien jaar concentreerde hij zich vooral op het bouwen van kleine dammen die deze dorre streek zou omtoveren in productieve groentetuinen. Intussen is de organisatie uitgegroeid tot een succesvol project dat meer dan 8.000 vrouwengroepen verenigt en zorgt voor duurzame ontwikkeling in de regio.

"De dammen hebben zuurstof gegeven aan deze streek"

KULANDEI FRANCIS, BEZIELER IVDP

• <http://ivdpkrishnagiri.org>

dochter gaat naar de universiteit en de andere twee naar de middelbare school.

ZUURSTOF

Francis blijft heel bescheiden en nuchter bij deze erkenning. "IVDP blijft zich beperken tot 3 districten in Tamil Nadu. We kennen dit terrein, de mensen kennen ons, hier zijn ondertussen ruim 8.200 sanghams en deze mensen rekenen op ons. Hij beschouwt de zelf-organisatie van de vrouwen als het grote geheim van het succes van IVDP. We hebben een gemiddelde terugbetalingscoëfficiënt van 99,9%. En niet te vergeten, de dammen, die hebben de nodige zuurstof gegeven aan deze streek. De hulp van enkele donoren, zoals 11.11.11 was hierbij cruciaal. Nu zijn we zelfbedruipend, maar in 1980 begonnen we van niks.

Zijn dochter Sunita helpt nu ook mee in de organisatie en is supertrots op haar papa. Zij bouwde mee aan het gezondheidsprogramma van de organisatie. We promoten meer hygiëne, onder andere door de bouw van toiletten, reeds 28.000!! en de gezamenlijke aankoop van waterfilters. En Francis, die ondertussen 65 is gaat nog even door. "Ik kan rekenen op een superteam, en de noden blijven groot. We werken nu ook aan een programma om het onderwijs betaalbaar en beter te maken."

KRIS VANSLAMBOUCK

Dat Mr. Francis in de prijzen viel, stond in zowat alle kranten.

actie in het Zuiden

Walhi haalt gelijk over illegale vergunning

Walhi heeft in beroep gelijk gekregen van het Hooggerechtshof in Medan over een illegale palmolieconcessie in de provincie Aceh in Indonesië. De gouverneur moet niet enkel de betwiste permit intrekken, maar alle vergunningen in de regio herbekijken. De directeur van Walhi Aceh noemde de uitspraak een "overwinning voor de bevolking van Aceh en alle organisaties die begaan zijn met het behoud van het veengebied". Hij vraagt dat de gouverneur de beslissing zo snel mogelijk uitvoert. Iets meer dan een jaar geleden gaf de gouverneur van Aceh toelating aan het palmoliebedrijf PT Kalista Alam om in het Tripa veengebied palmolieplantages aan te leggen. Het gebied is echter officieel beschermd door een moratorium waardoor geen nieuwe concessies toegelaten zijn."

www.11.be/11/indonesie

Inheemse organisaties voeren campagne tegen olieconcessie

Een Amerikaans petroleumbedrijf is beginnen boren naar olie vlak bij de bron van de Nanay-rivier, die van levensbelang is voor de bevolking van Iquitos, de grootste stad in het Peruaanse Amazonegebied. De bevolking is zich echter niet bewust van de schadelijke gevolgen van olieontginning, zoals de vervuiling van bodem en rivieren. Inheemse organisaties en studenten voeren nu volop campagne om de bevolking bewust te maken van die gevaren. Ze organiseerden een manifestatie in de stad en

trekken binnenkort naar Lima om te lobbyen bij de pers en de nationale overheid. Ze hebben ook juridische stappen ondernomen. 11.11.11 steunt de campagne. Sinds enkele jaren heeft de regering het licht op groen gezet voor intensieve exploratie naar petroleum in het hele Amazonegebied. Drie kwart van het totale oppervlakte is in concessie.

150 Congolese organisaties voor nieuwe mijnbouwwet

In Congo hebben meer dan 150 organisaties, waaronder 4 partners van 11.11.11 samen een rapport opgesteld met daarin voorstellen voor wijzigingen aan de 'Code Minier', die nu tien jaar in voege is. In 2006 werd in de grondwet een nieuwe clause opgenomen waarin staat dat de natuurlijke rijkdommen van het land ten goede moeten komen aan de Congolese bevolking en dat de opbrengsten moeten besteed worden aan de ontwikkeling van het land. De Congolese organisaties vragen om de mijnbouwcode ook in deze zin aan te passen. Voor de opmaak van hun rapport wonnen zij adviezen in van experts (waaronder de 11.11.11-medewerker), maar ook van de bevolking zelf. Het rapport hebben zij overhandigd aan de minister van Mijnbouw, en ze volgen actief op hoe dit opgenomen zal worden in de nieuwe wet.

De AFRIKADAG animeert onze

De 11.groep van Begijnendijk zit niet stil tijdens de vakantie. Al zes jaar organiseert ze in augustus, samen met zowat alle jeugdverenigingen, culturele en andere organisaties van de gemeente de Afrikadag. Onder een stralende zon zongen ze ook met het hele plein *Do it now*, voor het klimaat.

Karin Aerts: "Ik doe een beetje van de logistiek, vooral de aankopen. En ik zorg voor de cava-bar. En het opbouwen en afbreken natuurlijk, daaraan helpt iedereen mee. Gelukkig kunnen we gebruik maken van de tenten die hier staan voor een fietsevenement zondag."

Pieter Ceulemans: "Met de Afrika-dag maken we 11.11.11 echt wel meer bekend in Begijnendijk. We zijn er wat vroeg bij, maar we hebben alvast met alle bezoekers samen *Do it now* gezongen en opgenomen. Het hele plein zong mee, hartverwarmend!"

Hilde Ooms: "Ik zorg zoals elk jaar voor de kinderanimatie. De kinderen kunnen Afrikaanse armbandjes, dromenvangers, medicijntasjes maken. We gebruiken hiervoor veel wegwerpmateriaal, zoals restjes wol en leer. Op een reuzepapier van twee parkeerplaatsen groot kunnen ze ook een tekening maken voor het klimaat."

Jo Discart: "Ik ben de coördinator van de Afrikadag. In november doen we ook een geldinzamelactie (per telefoon nota bene), maar hier kunnen we de actie veel concreter maken. We bereiden op deze manier toch veel mensen. We zouden dit trouwens niet alleen kunnen, we werken samen met een pak andere verenigingen uit de gemeente."

• www.11.be/begijnendijk

werking

Steven Vermeulen: "Ik zorgde voor de promotie, de Afrikaanse markt en ook voor de Afrikaanse muziekgroep die hier optreedt. Het samen organiseren van deze dag, met onze groep en de andere verenigingen van de gemeente animeert en versterkt onze werking."

Jos Vissers: "Ik ben verantwoordelijk voor de togen, maar het zijn vooral de Chiro, ACV en andere organisaties die de togen bemannen. Met de opbrengst steunen we een project in Congo, Anti-Bwaki (Tegen honger).

MARJAN CAUWENBERG

FOTO BETTY REX

breed • uit

DE STAAT VAN DE MENSENRECHTEN In Mechelen vindt nog tot 10 december de tentoonstelling 'Newtopia: de staat van de mensenrechten' plaats. Newtopia is een internationale tentoonstelling van hedendaagse kunst, gewijd aan mensenrechten. 70 kunstenaars, van wie velen uit regio's komen waar mensenrechten een nijpende kwestie zijn, tonen hun artistieke positie tegenover de basisprincipes van de mensenrechten. De tentoonstelling vindt plaats in zes culturele instellingen en in de publieke ruimte op een

parcours in de Mechelse binnenstad. Daarnaast is er een geëngageerd randprogramma met film, literatuur, theater, kunstenaarsgesprekken en muziek.

www.newtopia.be

WAT IS GROENE GROEI? Op woensdag 17 oktober kruisen bedrijfswereld, middenveld, wetenschap en politiek de degenen in een boeiend MO*-debat over groene groei. We horen er dagelijks over in de media, maar iedereen heeft er wel een verschillende mening over. Wat is groene groei nu echt? Mythe of rooskleurige toekomstmuziek? Doekje voor het bloeden of een stevig alternatief? Biedt het een uitweg naar een duurzame ontwikkeling of niet? Praktisch: 17 oktober, 20.00u, aula Zeger Van Hee, Tiensestraat 41, Leuven, gratis

www.leuvenzuid.be

GROOTSTE VREDESVLAG TER WERELD Op 21 september 2012, de internationale dag van de vrede, ontvouwde Vrede vzw samen met het Vredeshuis en 180 scholieren van het Laurentinstituut, het Sint-Lievenscollege, het Instituut van Gent, de Toverboom en de Oogappel de grootste vredesvlag ter wereld. Met dit initiatief wil Vrede vzw reageren op de nog altijd voortschrijdende bewapening en militarisering. In 2011 1,74 biljoen dollar uit aan legers en wapens. Het record werd gevestigd op de Gentse Korenmarkt in aanwezigheid van Burgemeester Termont en verschillende schepenen. Het wereldrecord is en reactie op de hoge militaire uitgaven.

www.vrede.be

VACATURE

11.11.11 zoekt een

Verantwoordelijke schenkerrelaties/legaten^{m/v} – 50%, onbepaalde duur

Wij zoeken een Verantwoordelijke schenkerrelaties/legaten om een legatenbeleid binnen 11.11.11 verder te ontwikkelen en uit te voeren.

Taken:

Zorgen voor de bekendmaking van het steunen van 11.11.11 via een legaat via de aanmaak van publicaties en advertenties en door in gesprek te gaan met kandidaat-erflaters. Je geeft correcte informatie op maat aan geïnteresseerden. Je volgt ook de administratieve afhandeling van legaten op en de relaties met schenkers.

Profiel:

Communicatief vaardig, vlotte pen, affiniteit met 50+ers, zelfstandig kunnen werken.

Solliciteren kan tot 15 oktober (kandidatuur + curriculum vitae) via jo.desmet@11.be.

Meer info: www.11.be/vacatures

Met de **KALENDER 2013** naar Parijs

De 11.11.11-kalenders van 2013 kijken binnen in – of eerder buiten – het leven op straat in alle uithoeken van de wereld. Door een kalender te kopen, maak je bovendien kans om een ecologische citytrip naar Parijs te winnen.

FOTO: JACOB SILBERBERG

GRATIS NAAR DE BOEKENBEURS

Wij geven 25 gratis duo-tickets voor de boekenbeurs aan de eersten die een kalender 2013 bestellen via www.11.be/winkel. Vermeld bij je bestelling zeker 'Wedstrijd boekenbeurs 2012'. En wie weet, misschien win je ook nog de citytrip naar Parijs. Kijk voor het hele boekenbeursprogramma van 11.11.11 snel op pagina 3.

- www.joker.be
- www.11.be/winkel

JOKER
verlegt je grenzen

Twaalf fotografen trokken de wereld rond op zoek naar verhalen van mensen voor wie het leven van alledag zich voor een groot deel op straat afspeelt. Overall, van het drukke Phnom Penh in Cambodja tot het rustige platteland in Peru wonen, werken en spelen mensen op straat. Een muzikante die cello speelt in de drukte van Kinshasa, lachende verkoopters in een winkelstraat in Kuala Lumpur, een straatventer in de favela's van Rio de Janeiro die zeepbellen blaast, tot groot jolijt van de straatkinderen. Voor zijn foto van enkele jongeren die tafeltennis spelen in een Nigeriaanse sloppenwijk moest fotograaf Jacob Silberberg te voet. Geen enkele taxichauffeur wilde hem erheen brengen. Het leven op straat kan soms hard zijn, maar zoals de kalender toont, in zijn eenvoud ook mooi en ontroerend.

DUURZAAM PARIJS

Door een plan- of panoramakalender te kopen, steunt u zoals elk jaar 11.11.11, maar deze keer kan u als klap op de vuurpijl ook een ecologische citytrip naar Parijs voor twee personen winnen. Een TGV-ticket heen en terug en een verblijf van twee nachten in hotel Gavarni, het eerste hotel in Parijs met het Europees eco-label. Het hotel draait volledig op hernieuwbare energie, gebruikt enkel milieuvriendelijke kuisproducten en het ontbijt is bio of fairtrade. Om kans te maken hoeft u enkel het formulier dat bij elke kalender te vinden is, in te vullen en terug te sturen naar 11.11.11. Er is geen excuus meer om geen kalender te kopen! Deze wedstrijd is een samenwerking met Joker Reizen.

MARJAN CAUWENBERG